

POLSKA AKADEMIA NAUK

Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych
Komitet Nauk Pedagogicznych

Poznań, dnia 31.03.2020 r.

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Pan
Dariusz Piontkowski
Minister Edukacji Narodowej

Szanowny Pan
Marek Zagórski
Minister Cyfryzacji

LIST OTWARTY

Szanowny Panie Premierze, Szanowni Panowie Ministrowie,

Członkowie Prezydium Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk wyrażają zaniepokojenie nasilającym się zjawiskiem nierówności młodszych pokoleń Polaków w dostępie do edukacji zdalnej i – tym samym – narastającym problemem wykluczenia i marginalizacji.

Komitet Nauk Pedagogicznych, będący ogólnopolską reprezentacją wielu polskich środowisk pedagogicznych, uprawnioną statutowo do zabierania głosu w sprawach istotnych dla edukacji, a mających ogólniejsze znaczenie społeczno-kulturowe, szczególnie uważa istotność działań wartościowych pedagogicznie, tworzących środowisko sprzyjające rozwojowi dzieci i młodzieży w naszym kraju. W obliczu trwającej i niestety nasilającej się sytuacji pandemii COVID-19, decyzja Ministerstwa Edukacji Narodowej o obowiązkowej edukacji zdalnej jest skądinąd słuszna i pożądana, jednak wymaga właściwego rozpoznania możliwości dostępu uczniów do wymaganej infrastruktury informatycznej i wsparcia w tym zakresie poprzez stworzenie funduszu, który będzie dedykowany dzieciom i młodzieży ze środowisk, których możliwości techniczne i ekonomiczne znacząco ograniczają ich warunki rozwojowe, a w obecnej sytuacji kryzysowej są szczególnie dotkliwe i generują nierówności szans edukacyjnych. Biorąc to pod uwagę, Prezydium Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN czuje się zobowiązane wystosować apel o wsparcie finansowe bądź sprzętowe uczniowskich rodzin cyfrowo wykluczonych.

Należy podkreślić, iż edukacja cyfrowa, jako wsparcie kształcenia tradycyjnego z której nauczyciele i uczniowie mogli korzystać dotychczas w obranych zakresach, stała się dzisiaj koniecznością – doświadczamy bowiem edukacji cyfrowej w czystej formie. Dlatego niebagatelną rolę odgrywa korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Komitet Nauk Pedagogicznych PAN niepokoi sytuacja uczniowskich rodzin cyfrowo wykluczonych (szczególnie rodzin wielodzietnych) z powodu braku sprzętu i/lub słabych łączy internetowych. Oprócz wspomnianego problemu ze wszech miar godna podjęcia jest

odpowiedzialna refleksja: Jak wykorzystać dostępne narzędzia informatyczne, implementując do praktyki edukacyjnej w obecnej cyfrowej „czystej formie”, prorozwojowy – w najgłębszym sensie – model kształcenia...? Naszym zdaniem, brak dostępu każdego ucznia do wymaganej technologii informacyjno-komunikacyjnej działa niekorzystnie na organizację edukacji (i jej rozwój) jako dobra ogólnonarodowego.

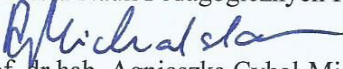
Członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych, kierowani troską o kształt edukacji w naszym kraju oraz powinnością dbałości o równy dostęp do edukacji dzieci i młodzieży mieszkających w małych ojczyznach które reprezentujemy, sami podejmują szereg inicjatyw służących poszanowaniu godności wszystkich obywateli naszego kraju, tak aby uwalniać przestrzeń społeczną od nierówności. W obliczu aktualnie trwającej pandemii inicjują w środowiskach lokalnych akcje odstępowania sprzętu rodzinom cyfrowo wykluczonym, który może służyć edukacji zdalnej.

Jako pedagodzy, mając świadomość spoczywającej na nas odpowiedzialności za jakość edukacji w naszym kraju, która jest fundamentalną częścią kultury każdego narodu, oczekujemy pilnych i adekwatnych działań w odniesieniu do problemu nierównego dostępu do infrastruktury informatycznej polskich uczniów, który z niepokojem obserwujemy.

Poziom oświaty powinien stanowić przedmiot stałej, prawdziwej i odpowiedzialnej troski najwyższych władz państwowych. Prezydium Komitetu Nauk Pedagogicznych wyraża przekonanie, że przedstawione stanowisko zostanie potraktowane z należytą powagą.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca
Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska